

Suomen Eläinlääkäriliitto ry
Mäkelänkatu 2 C
00500 Helsinki

16.4.2008

Sosiaali- ja terveysministeriö
Kirjaamo
PL 33
00023 Valtioneuvosto

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ LÄÄKEALAN TURVALLISUUS- JA KEHITTÄMISKESKUKSESTA

Viitaten lausuntopyyntöönne STM 105:00/2008 Suomen Eläinlääkäriliitto toteaa seuraavaa:

Aivan aluksi Eläinlääkäriliitto moittii lausunnonle asetettua aikataulua. Lausuntopyyntö lähetettiin sidosryhmille tiistaina 7.4. ja kuulemistilaisuus on reilun viikon päästä tästä. Lausunnonantoaikana oli lisäksi pääsiäinen. Lakiesitykseen perehtymiseen ei ole ollut täten riittävästi aikaa eikä lausuntoa tällaisella aikataululla ehditä käsitellä tavanomaisessa järjestyksessä sidosryhmissä. Kuulemista voi tältä osin pitää puutteellisena. Pienemmillekin lakimuutoksille on varattu yleisesti vähintään kuukauden lausuntoaika. Kiireelliselle aikataululle ei ole perusteluita, vaan lain voimaantuloa voitaisiin siirtää siten, että laki ehditään valmistella huolellisesti ja sidosryhmiä kuullen.

Lakiesityksen alueellistamista koskevassa perusteluosassa todetaan, että uusia toimintoja sijoitetaan ensisijaisesti pääkaupunkiseudun ulkopuolelle. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus on uusi yksikkö nimeltään, mutta lakiesityksen perusteella edelleen jää epäselväksi miltä osin toiminta on todellisuudessa uutta ja kuinka suurelta osin ollaan siirtämässä nykyistä lääkelaitosta. Uusien toimintojen perustaminen olisi perusteltua sijoittaa esimerkiksi Kuopioon. Nykyisten toimintojen siirtäminen ei ole perusteltua, etenkin kun käytännössä on jo nyt osoitettu, että yksikön osaaminen eli koulutettu henkilökunta ei tule siirtymään. Esillä ollut etätömahdollisuus on nykyisessä tilanteessa välttämätön ratkaisu. Nykyisessä tilanteessa jää kuitenkin epäselväksi kuinka tavoite toimintojen ja asiantuntemuksen samaan organisaatioon saattamisesta toteutuu, kun osa toiminnasta on kuitenkin pakko jättää siirtämättä.

Lääkealan keskuksen sijoittamisselvitys on tehty puutteellisesti. Sijoitusvaihtoehtona on selvitetty vain Kuopio ja Oulu, eikä nykyistä sijaintipaikkaa Helsinkiä. Helsinki sijaintivaihtoehtona olisi ollut ehdottoman välttämätöntä olla mukana selvityksessä, mikäli tavoiteltiin mahdollisimman hyvää organisaatiota lääkealan valvontaan ja kehittämiseen.

Ehdotuksessa esitetään, että lääkealan keskuksen keskitetään sekä lääkealan lupa- ja valvontatehtävät että lääkealan kehittämis- ja tutkimustehtäviä. Tutkimus- ja kehittämistehtävien liittäminen valvontatehtävien yhteyteen voi aiheutua jääviyso ongelmia ja näiden tehtävien järjestäminen pitäisi vielä harkita perusteellisesti. Yksi vaihtoehto voisi olla, että uusien tehtävien

osalta tutkimus- ja kehittämistyö perustettaisiin Kuopioon ja nykyiset lupa- ja valvontatehtävät säilyisivät Helsingissä. Lääkealan osaaminen saataisiin siten yhteen organisaatioon, mutta valvonta ja kehittäminen olisivat kuitenkin riittävän selkeästi erillään toisistaan.

Esityksen mukaan lääkelaitoksen terveydenhuollon laitteisiin ja tarvikkeisiin liittyvät tehtävät siirretään Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoon. Nämä tehtävät liittyvät kiinteästi lääkevalvontaan ja niiden säilyttäminen muun lääkevalvonnan yhteydessä on perusteltua. Esitys on tältä osin muutettu viime vaiheessa ja aikaisemmin valmistelussa laitteisiin ja tarvikkeisiin liittyvä valvonta on ajateltu olevan lääkealan turvallisuus ja kehittämiskeskuksesta. Laitteiden ja tarvikkeiden valvonnan kannalta sijainti Helsingissä on perusteltu, mutta kokonaisuuden kannalta lääkealan osaamisen keskittäminen ei toteudu ja laitteiden ja tarvikkeiden osalta valvonta todennäköisesti heikkenee. Olisikin perusteltua miettiä vielä kerran lääkealan valvonnan ja kehittämisen kokonaisuus ja miettiä mille toiminnoille Helsinki sijaintipaikkana on hyödyllinen.

Lakiesityksen 4 § esitetään lääkelaitoksessa toimineiden lääkelautakunnan ja eläinlääkelautakunnan lakkauttamista. Nykyiset lautakunnat hoitavat jo tällä hetkellä ehdotettujen perustettavien lautakuntien ja neuvottelukuntien neuvoa antavaa roolia, eikä nykyisten lautakuntien lakkauttamista perustella esityksessä. Esitys jää tältä osin epäselväksi. Eläinlääkevalvonnan osalta lautakunnan lakkautus olisi turmiollista, koska eläinlääkinnän asiantuntijoita on vähän ja ulkopuolisten asiantuntijoiden pooli on välttämätön.

Eläinlääkintä on käsitelty esityksessä kokonaisuudessaan suppeasti. Eläintenlääkkeiden turvallisuudella, saatavuudella ja käytöllä on suoraan vaikutuksia paitsi eläinten sairaudenhoitoon myös eläintautitilanteen hallintaan ja elintarvikkeiden turvallisuuteen. Suomessa eläintautitilanne on kansainvälisesti katsottuna hyvä, mutta tämä ei ole itsestäänselvyys, vaan vaatii jatkuvaa työtä. Eläinten terveys ja lääkintä vaikuttavat eläimistä saatavien elintarvikkeiden laatuun ja turvallisuuteen. Yli puolet ihmisten tartuntataudeista on zoonooseja eli tauteja, jotka tarttuvat ihmisten ja eläinten välillä, ja siten eläinten tautien ehkäisyllä, kuten rokotuksilla, on vaikutus ihmisten sairastuvuuteen.

Eläinlääkintä tulisi huomioida lain osalta vähintään seuraavilta osin:

- Maininta Eläinlääkedirektiivistä 2001/82/EY puuttuu kokonaan lain perusteluosasta.
- 1 § toimialasta puuttuu eläinten terveys.
- 2 § Kohdassa 9 tulisi mainita myös eläinlääkärit.

Sanna Hellström
Puheenjohtaja
Suomen Eläinlääkäriliitto

Mika Leppinen
Toiminnanjohtaja
Suomen Eläinlääkäriliitto